

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-és szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy óra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 244. szám.

Kedd, október 25.

„Nemzeti ellenállás“.

Nagybecskerek, október 25.

A képviselőházban folyó csöndes obstrukciót az ellenzék „nemzeti ellenállás“-nak nevezi.

Mondhatni azonban ez a „nemzeti ellenállás“ keresve sem kereshetett volna hálatalanabb, sőt veszedelmesebb tárgyat az obstrukciónak, mint egy oly javaslat megakasztását, amelyet a nemzet — mint érdekeinek megfelelőt — szívesen üdvözöl. Minél hosszabba nyulik a vita, annál ellen-szenvesebbé és gyűlöltebbé válik az olyan ellenzéki támadás, amely az ország anyagi érdekeivel nem gondol s amely a leg-üdvösebb javaslatot is megakasztja, csak-hogy a parlamentet ne engedje ki az örökös anarchiából.

Ha volna kedvünk évödni ily komoly pillanatokban, azt kellene mondanunk, hogy a házszabályrevízió valamelyik titkos barátja vette rá Polónyiekat arra, hogy a küzdelmet már e javaslatnál, a lappangó, csendes obstrukció fegyvereivel vívják meg. Ugyanis semmi sem illusztrálhatja jobban, hogy a parlamenti anarchiának véget kell vetni, mint az, hogy az országnak oly kedves és szükséges javaslatok is megakadnak a „vitarendező bizottság“ vad-rózsá kerítésén. Ha még volna valaki széles e hazában, akinek aggodalmi volna a házszabályrevízió tervével szemben: ez aggodalmak végső szikrája is kell, hogy elaludják ama frivol játék láttára, ami a képviselőházban, az olasz egyezmény tárgyalásának nyújtásával folyik. Azok, akik a házszabályok megváltoztatását ország-mentő cselekedetnek tartják, köszönettel tartoznak a „nemzeti ellenállás“-nak, a mely nem a kellő helyen, nem a kellő időben s nem a megfelelő módon vívja előkészítő csatáját a kormány és a szabad-eüvpárt nagyszabásu tervével szemben.

Ez a nagy taktikai készülődés különben egy dolgot bizonyít. Azt bizonyítja, hogy a „nemzeti ellenállás“ első hadállása azért oly rossz, mert a második hadállása még rosszabb és még tarthatatlanabb lesz. Ezt az obstrukció sajtója egy népszinházi naiva ártatlansággal vallja be. Bevallja, hogy az olasz egyezmény körül azért folyik a harc, mert maga az igazi csatater, a házszabályok módosítása nem lesz alkalmas a közvélemény felüzelésére és indulatainak felzaklatására. Sőt attól tarthatnak, hogy az ország hidegen részvétlenül nézi a parlamenti mocsár lecsapolását. Akármilyen elszántsággal és hősi taglejtéssel készülnek is a békák, hogy nem engedik lecsapolni a mocsarat, nem az ország érdeke, csak az övék, hogy a mocsárvilág romantikája véget ne érjen. Igaz ugyan, hogy nekik a vadvíz életfeltételük, de mindenki másnak kellemetlen. Mert a mocsárból egészségtelen párák szállanak elő s súlyos betegségek miazmáit hordják szét szárnyukon. Közérdek tehát, hogy a köz-

élet állóvizei lecsapoltassanak és kiszárittassanak.

S erre a kormány legkomolyabban el van határozva. És el van határozva rá, amely a kormányt e feladatában egész erejével és hűségével támogatja, — a szabadelvű párt.

Most még a vitarendezők dolgoznak. Csak hadd dolgozzanak. Ok segítik elő „tevékenységükkel“ a közvélemény teljes kijózanodását. Az ő vitanyújtó lángelméjük érleli a házszabálymódosítás vetéseit. Ok hajtának át minden józan, nemzete sorsán aggódó hazafit a kormánypolitika táborába. Ok töltik tele színiültig — hogy az kicsorduljon — a türelem poharát. Ok végezik el a felét annak a nagy munkának, amelyet a kormány és szabadelvű-párt magára vállalt, — ok a házszabály-revizió önkéntelen pionirjai és hidverői. Kell tehát, hogy buzdítsuk őket ebbeli áldásos munkájukban. Vigán csak tovább!

A kormány és a sztrájkok. Tisza István gr. miniszterelnök, mint belügyminiszter az elfajult sztrájk-mozgalmak dolgában rendeletet küldött szét az ország valamennyi törvényhatóságának.

A rendelet elején kijelenti a miniszter, hogy téves uton járna a hatóság, ha a káros sztrájk-mozgalmak orvoslását a tömeges munkamegszűntetés tilalmában, vagy megtorlásában keresné. Az ipartörvény csak az összebeszélést tiltja, de nem a tömeges munkamegszűntést. Nem alkalmazható az ipari munka viszonyaira az 1848. II. t.-c. ama rendelkezése sem, mely szigorú megtorlással sújta a szerződött munkásoknak a szerződés teljesítésétől való vonakodását, vagy arra való csábításukat. A szerződéssel elvállalt munkát teljesíteni kell. Az oly munka megtagadása, melyre elszegődött, vagy melyet szerződéssel elvállalt az illető, nem sztrájk a szó helyes értelmében, de szerződésszegés, köteleességteljesítés megtagadása, mely méltán vonhatja magára a törvény egész szigorúságát. De abból, hogy ezt az eljárást megtorló intézkedésekkel sújta, oly rendelkezések jogossága egyáltalán nem következik, amelyek a munkabaállaskor kivánnák a munkást a munka feltételeinek megállapítására irányuló törekvéseiben megszübbasztani. Az állam és a hatóság tiltó és büntető jogköre csak arra terjedhet, hogy meggátolja vagy megtorolja a munkába állani vonakodó munkások minden oly ténykedéseit, amelyek személyi és vagyonbiztonsága ellen irányulnak, akár pedig szabad elhatározásukban kivánnák őket korlátozni. A sztrájkok nagy része ilyen ellenségekkel van egybekötve, miért is elsősorban az a feladat járul ugy a közhatalóságokra, mint az érdekelt társadalmi körökre, hogy kipuhatolják, feljelenítsék, felderítsék és megtorolják e tiltott eseményeket. Elvárja, hogy minden helyi hatóság, ha kell, a legszigorubb eszközökkel is, fentartsa a teljes személyi és vagyoni biztonságot, megvédjen mindenkit bármínő terrorisztikus kísérletekkel szemben, megtorolja a törvénytelen cselekedeteket és törvényes jogánál fogva eltávolítsa ama elemeket, akik a munkásokat ilyen törvénytelen cselekedetekre csábítják. Ha a hatóság teljesíti e köteleességét és ebben az érdekelt társadalmi tényezők részéről kellő támogatásra talál, ugy egy csapással vége lesz az izgató elemek ama varázshatalmának, mely a munkások tömegét, gyakran jobb belátásuk ellenére, céltalan küzdelmekbe sodorja. De magát a munkást ama jogától, hogy a munkába állaskor érdekét saját belátása szerint határozza el, megfosztani

szabad államban nem lehet. E kérdés megérdemli minden együttműködésre hivatott faktor odaadó, fáradhatatlan tevékenységét. A kormány teljes erejével rajta lesz, hogy az erre irányuló intézkedések egész sorozatával rakja le a jobb jövő biztos alapjait és e téren bizalommal számít a törvényhatóságok és az egész magyar társadalom hathatós támogatására.

Külön rendeletet intézett Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter is az iparhatóságokhoz, amelyet holnap ismertettünk.

Vidéki nyomdatulajdonosok a miniszterelnök-nél. A vidéki nyomdatulajdonosok tegnap délelőtt a képviselőházban Boda Vilmos országyűlési képviselő vezetésével küldöttségileg tisztelegtek Tisza István gróf miniszterelnök belügyminiszternél. Memorandumot nyújtottak be, amelyben sérelmeiket fejtették s különösen az állami és hatósági nyomdak konkurenciája miatt panaszkodnak. A kormányelnök átvéve a kérvényt, kijelentette, hogy azt sürgős tanulmányoztatás tárgyává teszi.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, október 25.

Nagybecskerek város képviselőtestülete tegnap délután 3 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melyet több sürgős ügy elintézése tett szükségessé.

Jelen voltak: Halmos József, Pánics Dániel, Hausladen Mátyás, Filó Róbert, Mattanovics György, Rehák Béla, Annau Ádám, Liphay István, Hubert Manó, Annau János, dr. Hubert Zsigmond, Puts Frigyes, dr. Klein Mór, Bauer Henrik, Beck Gyula, Bauer Pál, Szabó János, Krumenacker István, Gligorijevics János, Jovanovics Dusan, Nasztics Pál, Bogcha Marton, Sztaniszlavjev István, dr. Annau Ernő, dr. Billitz Béla, Mayer Henrik, Lestyanszki György, Stein Jakab, Turinszky István, Milja Nika, Végh Károly, Stefánovics Sándor, Marinkov Pál, Kozlovaeski Miklós, Vorigics István.

A polgármester jelentései.

Dr. Perisics Zoltán polgármester üdvözölve a megjelent városi képviselőket, kifejté, hogy a rendkívüli közgyűlés összehívását főleg több ingatlan átruházása tette szükségessé. Ezután tárgysorozat előtt több fontos városi ügy mibenlétéről számol be a közgyűlésnek. Nevezetesen elmondja a polgármester, hogy a napokban Budapesten volt, ahol eljárt a nagybecskereki főgimnáziumi tanárok ismeretes nyugdíjügyében. Bejelenté, hogy a kormány nem hajlandó a tanároknak a jubilaris évet betudni s mivel a nyugdíjgyre vonatkozó iratok nincsenek kellően felszerelve, a miniszterium potlás végett rövid idő múlva le fogja azokat küldeni.

A Lucsics-féle fatelepnak a gimnázium céljaira történendő megvásárlása tárgyában a városi képviselőtestület tudvalevőleg kérvényt intézett a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, amelyben a város beruházási államsegély címén 20.000 koronát kért a kormánytól. Eljárva ez ügyben, azt a felvilágosítást kapta, hogy az államsegély az 1905. év folyamán még nem utalványozható ki, mert a tétel nincs felvéve az állami költségvetésbe. A miniszterium ezen ügyet véleményezés végett át fogja tenni a szegedi tankerületi főigazgatóhoz. Ő azonban igéri a képviselőtestületnek, hogy minden lehető el fog követni, hogy a beruházási államsegélyt a város megkapja.

Felső-Muzslya elszakadása a tapasztaltak szerint alighanem be fog következni. Az ügyre vonatkozó iratokat a belügyminiszter áttette a földművelésügyi miniszterhez. Ő a szíven viseli a város érdekét s éppen azért, amennyire csak

Olasz, szabott árak!

Most érkeztek

Olasz, szabott árak!

nagy választékban női felöltők, raglánok, havelok-k, kabátok és gallérok, a legújabb divat szerint.

— Saját műhelyekben készült —

férfi- és gyermek-öltönyök és felöltők már most nagy mennyiségben raktáron vannak.

Telefon 141. szám.

Kovács Gedeon Nagybecskerek.

Telefon 141. szám

lehetőséges, igyekezni fog a város érdekét megvédeni.

A törvénykezési palota tárgyában éppen tegnapelőtt érkezett ismét egy leirat a minisztertől, melyben azt kérdezi, vajjon nincsen-e a város ellenére, ha a református templom felé eső részen az eddig tervezett tűzfal helyett szintén ablakokat nyitnak. A város már értesítette a minisztert, hogy ez ellen semmi kifogása nincs, sőt szépészeti szempontból nagyon is előnyösnek tartja.

A létesítendő vízvezeték ügyében dr. Várady Imre azt javasolta a múlt közgyűlésen, hogy miután a földművelésügyi minisztériumban van egy osztály, mely az ilyen nagyobb vízműveknél az előmunkálásokat, vagy próbafurásokat ingyen tartozik teljesíteni, ő összekötésbe lépett ezen intézet főnökével, akitől azt a felvilágosítást nyerte, hogy a próbafurásoknál felmerülő dologi kiadásokat a város tartozik fizetni, éppen ezért célszerűbbnek és olcsóbbnak is tartja, ha a próbafurásokat a városi kutmester felügyelete mellett végeztetné a város. Szakemberekkel is beszélt ez ügyben, akik szintén helyeselték azt, hogy a város először vízvezetékét s csak később a szükséghez képest létesítsen csatornázást. A számítások szerint a vízvezeték 300.000 koronánál többre semmi esetre sem fog kerülni. Előfordulhat még az az eshetőség is, hogy a próbafurásoknál nem bukkanak alkalmas s elég bő talajvizre, mely esetben természetesen a szűrt Bégavíz is be kell érniük.

Felemlíti még a polgármester, hogy illetékes helyről azt az értesítést nyerte, hogy amennyiben a város hajlandó volna egy gazdasági célokat szolgáló gyárat létesíteni, a földművelésügyi miniszter ez esetben a legmesszebbmenő segínyt helyezné kilátásba. A mi terepviszonyunk kiválóan alkalmas volna egy kendergyár létesítésére, ami természetesen csak az esetben volna kivihető, ha kellő mennyiségű kendertermelést lehetne biztosítani. Erről ugyan jelenleg még nem lehet tanácskozni, de később visszatérhetünk erre a kérdésre. A közgyűlés a polgármester jelentését tudomásul vette s ezzel átért a tárgysorozatra, melynek első pontja volt:

A tárgysorozat.

A törvényhatósági bizottságnak jóváhagyó határozata a városi alapok 1903. évi számadásai tárgyában. — A közgyűlés a törvényhatósági bizottság jóváhagyó határozatát tudomásul vette s a felelős számvevőknek a felmentvényt megadta.

Ugyanannak jóváhagyó határozata a városi alkalmazottak övadékainak visszautalása tárgyában. — A városi tanácsot megbízzák, hogy a további intézkedéseket tegye meg.

Ugyanannak jóváhagyó határozata a városi alkalmazottak drágasági pótléka tárgyában. — A törvényhatósági bizottság a 15 százalékos drágasági pótlékot jóváhagyta, miért is a közgyűlés utasítja a városi tanácsot, hogy a pótlékot a határozat jogerőre emelkedésével utalványozza ki.

Dr. Anna Ernő kérdést intéz, vajjon a város szerződéses alkalmazottai, mint például az előfogatos, szemétfuvarosok stb. szintén részesülnek-e drágasági pótlékban.

Dr. Perisics Zoltán kifejti, hogyha valakit, úgy éppen ezeket az embereket illeti meg a drágasági pótlék, mert a takarmányhiány őket oly válságos helyzetbe hozta, hogy a városnak ugyancsak kötelessége rajtuk segíteni.

Hausladen Mátys főszámvevő kérdezi, hogy a főgimnáziumi tanárok drágasági pótléka a törzsfizetés, vagy a fizetési pótlék hozzáadását utáni összegből számítandó-e?

A polgármester javasolja, hogy a számítás a fizetési pótlék hozzáadását utáni összegből történjék, amit a közgyűlés meg is szavaz.

Ugyanannak határozata az előfogati szolgáltatás tárgyában. — A közgyűlés elhatározza, hogy az előfogati szolgáltatás tárgyában a tavasszal árlejtés tüzessék ki.

A városi tanács javaslata az igazságügyi palota céljaira szükséges Mesznik-féle telek megvételére, kamarális korcsma átengedése, törvényszéki épület cserébe vétele és 50.000 korona kölcsön felvétele tárgyában. — Harminc nap közbetevésével a jövő közgyűlés elé utasítják.

Ugyanannak javaslata a Dugonics-féle ház eladása tárgyában. — A jövő közgyűlés elé utasítják.

Ugyanannak javaslata a Petrovics és Garai-utcák sarkán levő ház eladása tárgyában. — A jövő közgyűlés elé utasítják.

Ugyanannak javaslata a Napholz-féle ház eladása tárgyában. — A jövő közgyűlés elé utasítják.

A törvényhatóság határozata a vízvezeték tárgyában. — A törvényhatósági bizottság a múlt közgyűlési határozatot jóváhagyta, csupán arra hívja föl a várost, határozza meg pontosan, hogy az előmunkálások teljesítésére mily nagy összeget áldoz. A közgyűlés megbízta a városi tanácsot és a polgármestert, hogy e célra a villamműpénztár terhére 1000 koronát vegyen fel. Ezzel a közgyűlés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/3 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/3-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő, a kádfürdő egész nap nyitva marad.

— A megyés püspök útja. Dessewffy Sándor v. b. t. tanácsos, megyés püspök, mint újabb jelentik, elhalasztotta rivierai útját s e hét folyamán titkára, Pacha pápai kamarás kíséretében Budapestről Temesvárra megy előbb, hogy személyesen fogadja Wlassics Gyula v. b. t. t. volt minisztert és Fraknoi Vilmos c. püspököt, kik a Múzeumok és Könyvtárak orsz. Szövetségének közgyűlése alkalmából a megyés püspök vendégei lesznek.

— A kulturegyesület köréből. A Torontál-vármegyei magyar közművelődési egyesület igazgatósága október 26-án, szerdán délután 5 órakor a kaszinó kistermében ülést tart. Az ülés tárgya: 1. Tanítók jutalmazása. 2. Kulturbál előkészítése.

— Jóváhagyott alapszabályok. A torontál-vármegyei dobriai önkéntes tűzoltóegyesület alapszabályait a m. kir. belügyminiszter jóváhagyta.

— Közbirtokossági gyűlés. A felső-muzslvai közbirtokosság e hó 29-én, szombaton délelőtt a község ház tanácstermében közgyűlést tart, a melyen a lekötés folytan megüresedett al-elnöki tisztséget fogják betölteni.

— Eljegyzés. Palotás (Patzner) József óbébai községi aljegyző eljegyezte Szegő Aranka kisasszonyt Ó-Béban.

— Templomi jubileum Gyertyámoson. Fényes ünnepségek keretében ünnepelte meg tegnapelőtt Gyertyámos község templomavatásának százéves jubileumát. Délelőtt nagy hálaadó istentisztelet volt, melyet Volk Mihály, a temesvári szeminárium vicerektora tartott, míg a szentbeszédet Volk József budapesti hittanár mondotta, akik mindketten a község szülöttei. Délben száz terítékes lakoma volt, melynek folyamán Madrilik Antal, a község plébánosa a pápát és Dessewffy püspököt éltette, majd utóbbi táviratilag is üdvözölték. A királyra a község bírája mondott felkösöntőt, míg a község lakosságának egyetértésére Volk vicerektor üritette poharát.

— A fővárosi sajtó köréből. A „Budapest” című napilap szerkesztője, Gracza György, a fővárosi zurnalisztika régi, érdemes munkása elhagyta az állását s máttól kezdve a lap élén Szatmári Mór országgyűlési képviselő, az ismert publicista áll, aki mellé a függetlenségi párt, amelyeknek hivatalos újsága lesz ezentul a lap, Rátkay László országgyűlési képviselőt küldte ki főmunkatársul.

— Halálozások. Rakics Sándor pancsovai tb. rendőrfőkapitányt súlyos csapás érte. Neje, szül. Andresovich Anna élete 45. évében igen rövid szenvedés után kedden reggel meghalt. Az elhunytat nagy részvéttel temették el.

Mint részvételt értesülünk, egyik köztisztviselőben álló, derék polgártársuk, Szabó György ma délután életének 64. évében szivhűdés következtében hirtelen meghalt. Az elhunytat, kinek halálát nagy kiterjedésű rokonság gyászolja, holnap délután temetik.

— A Dmke közgyűlése. Boldogasszony fogantatásának ünnepén, december hó 8-án, tartja meg ez évi rendes közgyűlést Temesvárott a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület. Temesvárott a hatóság és a Dmke ottani fiókja munkálkodik azon, hogy a közgyűlés minél fényesebb sikerű legyen. Szabolcska Mihály költő pap elnöklete alatt már Temesvár társadalmából bizottság is alakult a közgyűlés ünnepségeinek előkészítésére. Telbisz Károly dr. kir. tanácsos, polgármester maga közelebb többek kíséretében Szegedre jön, hogy a Dmke közgyűlése tárgyában a kulturegyesület vezetőségével tárgyaljon. December hó 7-én délután 4 órakor Temesvárott a városháza termében a Dmke igazgatósága tart gyűlést, amelyen előkészíti a közgyűlés tárgysorozatát. Ugyanaznap este Temesvár közönsége fényes estélyt ad a Dmke tagjainak a tiszteletére, a színházban pedig diszkrét adást tartanak. A közgyűlést december 8-án délelőtt fel tizenegy órakor tartják meg a vármegyei ház dísztermében, ahol a karzatokat a közönség számára tartják fenn. A közgyűlés megnyitása előtt a Dmke egyik nagynevű tb. elnöke tart

ünnepi beszédet. A közgyűlés után lakoma lesz a városi vígadó épületében. A Dmke elnöksége felkéri mindazokat, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, hogy elhatározásukat legkésőbb december 1-ig a főtitkári hivatalnál jelentsék be, amely a jelentkezőknek megküldi a kedvezményes vasuti jegy váltására érvényes igazolványt és az egyesület tagsági jegyét. A közgyűlésre szóló meghívókat a napokban küldi széjjel a tagoknak a Dmke elnöksége.

— Hajózási egyesület Pancsován. Többek faradozására Pancsován legközelebb megalakul a magyar hajózási egyesületnek ottani választmánya, mely a kereskedelem és forgalom emelését, a hajózási viszonyok javítását lesz hivatva kultiválni. Az egyesületbe eddigelé beléptek: Zakó Milán főispán, Mattanovich Adolf polgármester, Weifert I. M., Wittigschlager Károly, Wenly István, Wolf István, dr. Pánczél Ottó, dr. Theodorovits, Ulmer József, Klier Károly, Obradovics Stojko, Publik Nándor, Medvezky Kálmán, Graff J. Pál, Christian Antal, Nikolics B. D., Pavlovics György, Mannó György, Radda Frigyes, Fischer Ignác. — A tagsági díj évi 6 korona.

— Mének megvizsgálása. Holnap délután 4 órakor a Vásár-téren dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével magán-ménevizsgálat lesz. A vizsgáló-bizottság tagjai lesznek: dr. Magyar Károly, Rehák Béla, Fülep György és Klein Bernát.

— Omnibusz közlekedés Nagykikinda és Nákófalva között. Egy élelmes nákófalvi ember életrevaló eszmét valósít meg. Az illető Nákófalva és Kikinda közötti rendes omnibuszjáratokat tervez olyan formán, hogy járműve minden hativasár napján, vagyis vasárnap, szerdán és pénteken napjában háromszor közlekedik, ide és visszazalítván olcsó pénzen a hetivasárra jövőket s ez alkalommal persze felvesz Nákófalvára igyekvő nagykikindai utasokat is.

— A külföldi dohány ellen. Azokat a dohányos embereket, akik kedvelői a finom és mégis olcsó bosnyák dohányoknak, a külföldről csempészett szivaroknak és cigarettáknak, igen érdekli a szigorú rendelet, melylyel a kereskedelmi miniszter ma lepte meg az összes postahivatalokat. Jó lesz vigyázva élni ezzel a tiltó győnyörűséggel, mert a rendelet szerint nagyon drága lehet az olcsó dohány, ha a postán megérzik a szagát.

A rendelet felhívja postahivatalokat, hogy oly postaküldeményeket, amelyekről joggal feltehető, hogy ilyen dohánygyártmányokat tartalmaznak, eredjenek a küldemények bárhonnan, a címzeteknek ne szolgáltatassák ki, hanem a küldemény megérkezésétől a címzettet és a pénzügyőrséget, vagy ha a hivatal székhelyén ez nincs, a községi előjáróságot értesítsék, s ha az azok jelenlétében felbontott csomagban csakugya volna ily dohánygyártmány, azt elismervény mellett adják át a pénzügyőröknek, vagy az utóbbi esetekben rövid jelentés kíséretében a legközelebbi pénzügyi hatósághoz küldjék be. Figyelmeztetve egyuttal a miniszter a hivatalokat az 1887. évi XLIV. t. c. 23. szakaszára, amely szerint azt a postahivatalnokot, aki a tudomására jutott csempészetet, vagy nem magyarországi gyárból, vagy raktárból származó dohánygyártmányok forgalombahozatalát fel nem jelenti, 20 koronától 1000 koronáig terjedő bírsággal sújtják.

— Megboszulva a nővérét. Véres parasztdráma játszódott le tegnap Kiszetón. Krecsmár Vikentie ugyanis elcsábította Albu János szép nővérét, Jelicát és e viszony nem maradt következmények nélkül. Krecsmár utóbb elhűdött kedvese iránt és kiadta az útját. Ezt megboszulandó tegnapelőtt délután a lány bátyja megleste a csábítót és heves jelenetek után egy élesre fent konyhakéssel felmetszette a hasát. Az áldozat sebe életveszélyes. A gyilkost letartóztatták a csendőrök. A gyilkos beismeri bűnét, de azzal védekezik, hogy tettét teljesen ittas állapotban követte el.

Kályhás-mester. Joannovits István kályhás-mester, specialista közsén és koks-kályhák szerelésében, Nagybecskerekén (Váraljai-utca 971. szám) ajánlja tűzálló cserépkályhát 250 cm. magasságig 50 kor. árban, barna vagy zöld színben. Javításokat jutányos áron elfogad.

Színház

* A vándorlegény. Tegnap este ismét igen jó operette előadásban volt részünk. A vándorlegényt adta elő a szintársulat s mondhatni, minden részletében teljesen érvényesítették az előadók a szép zenéjű operettet. A címszerepet Polgár Károly személyesítette s leszámítva némi karzati hatásra csinált tulzást, pompás humorral és általános tetszés mellett játszotta Straubingert. H. Lévai Berta Oculija elsőrangú

alakítás volt énekszámait sebb igényt zettel halga Kormos szerepében humorral Szathmá ének és zelt volt.

A köztől szóló

Először ellen, majd s kijelent jogosult. S királyi me erkölcsileg tására. Vé törvénytele

Tiszta nyomban lására és nem törvédekében minden tel séget. A s ban kell a kötendő sz A m Zoltán bes

Az

Budape ered. táv. japánok k s valószínű

Budape ered. táv. jelenti. Ok hanem az

Budape eredeti táv. a legujabb lezajlott n összesen 8

Budape eredeti táv. zék, a s követeli az támadásán nem tartják, hogy a Budape eredeti táv. zék, Edw áldozataina

Budape eredeti táv. Gödöllőre a mikor be kihallgatás

Budape eredeti táv. catterati p felelősségre szerint mo tette, hogy hogy mellő

Budape ered. táv.

alakítás volt. Eleven, színes játéka, nagyszerű énekszámjai igazi élvezetet nyújtott a legkényesebb igényű színházlátogatóknak is. Hasonló élvezettel hallgattuk Hunfi Imre művészi énekét is. Kormos Ilonka bájos jelenség volt a hercegnő szerepében s szintén csinosan énekelt. Jóízű humorral játszott Hatvani, Kiss Pista és Szathmáryné. A szereplők is jók voltak s az ének és zenekar a legjavát nyújtotta. A színház tele volt. (S—s.)

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 25-én.
— Távirati tudósítás. —

Budapest, október 25.

A képviselőház ma délelőtti ülés tartott, melyen folytatta az olasz provizóriumról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Először Olay Lajos beszél a javaslat ellen, majd Kossuth Ferenc szólalt föl s kijelenti, hogy pártjának eddigi vitája jogosult. Szerinte Széll Kálmán a paktumot királyi megbízásra kötötte s a kormány erkölcsileg kötelezve van annak megtartására. Végül azt hangoztatja, hogy ők a törvénytelenség ellen küzdenek.

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban reflektál Kossuth Ferenc felszólására és konstatalja, hogy a paktum az nem törvény. A szerződést az ország érdekében meg kellett kötni s a kormány minden tekintetben vállalja érte a felelősséget. A szerződés eredeti szövegét titokban kell tartani, tekintettel más államokkal kötendő szerződésekre.

A miniszterelnök után még Pap Zoltán beszélt a javaslat ellen.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harctérről.

Budapest, október 25. (A „Torontál” ered. táv.) Londoni jelentés szerint a japánok közvetlenül Mukden alatt vannak s valószínűleg megtámadják a várost.

Budapest, október 25. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint a Reutter-ügynökség jelenti, Oku hadserege nem nyomul tovább, hanem az elfoglalt hadállásokat erősíti.

Budapest, október 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni jelentés szerint a legújabb megállapították, hogy a most lezajlott nagy harcokban mindkét fél összesen 87.000 embert vesztett.

A balti orosz flotta ügye.

Budapest, október 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratoznak, a sajtó egyre keményebb hangon követeli az elégtételt a balti orosz flotta támadásáért. A mentegetőző nyilatkozatot nem tartják elégségesnek s különösen mondják, hogy a cár még részvétet sem fejezte ki.

Budapest, október 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratoznak, Edward király a hulli halászbárkák áldozatainak segítségére 200 guineát küldött.

A király Gödöllőn.

Budapest, október 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király tegnap este Gödöllőre érkezett, a hol csütörtökig marad, a mikor bejön Budapestre, hogy általános kiballgatást adjon.

Rómába citált püspök.

Budapest, október 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábból jelentik: A cattarói püspököt Rómába citálták, hogy felelősségre vonják, amiért glagolita rítus szerint mond miséket. A püspök kijelentette, hogy inkább lemond rangjáról, sem hogy mellőzné a glagolita rítust.

Jaworski lovag halála.

Budapest, október 25. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Lembergől jelentik,

a lengyel klub elhunyt elnökét Jaworski lovagot holnap fogják eltemetni. Az elhunyt hozzátartozóihoz mindenfelől számos részvétírás érkezett.

Jelenet a képviselőházban.

Budapest, október 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Kossuth Ferenc beszéde alatt egy iparos kinézésű ember, a ki magát Buttler János grófnak mondotta, az első emeleti karzatról nyomtatványt dobott le a Házba, amelyben hagyatéki ügyének rendezésére hívja fel a képviselők figyelmét. Az illetőt a ház-nagyi szobába vitték és kihallgatás után elbocsátották.

Riadalom egy körmeneten.

Budapest, október 25. (A „Torontál” er. táv.) Nagy riadalom történt a múlt este a katolikus nagygyűlés utáni ájtatos körmeneten, amelyben vagy tízezer ember vett részt. Amidőn a körmenet a Kigó-térre ért, a rendkívül összezúfolt tömegben egyik hívőnek nyíltlángú gertyájától egy kis leányka haja meggyuladt. A gyermek rémületes sikolyára természetesen hozzárohantak többen és a tüzet elfojtották, de a jelenet alatt egy pillanatra olyan rémséges tolongás támadt, hogy attól lehetett tartani, hogy agyontaposnak több embert. Szerencsére e féle baj nem történt, de az égő haju leányka egyik megmentője, egy fiatal uriaszony maga járt rosszul, mert a láng megkapta az ő kalapját, a haját és az kezdett égni. A szerencsétlen asszony rémitően sikoltott és elalélt, mire az ő hajának lángolását is elfojtották és ájultan vitték be a királyi bérpalotába, ahol a portás fülkéjében vették ápolás alá. Nagyobb baja nem történt, a riadalom azonban nagyon megzavarta a körmenetet, amely ezután csakhamar szét is oszlott.

Merénylet egy szállodatulajdonos ellen.

Budapest, október 25. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Grácból jelentik, tegnap egy elzúllott ember levelet adott át a Daniel-szálló tulajdonosának. Míg az olvasta a levelet, a levél átadója egy kövel fejbevágta és súlyosan megsebesítette a szállodatulajdonost. A rendőrség azt hiszi, hogy a merénylet bosszu műve.

Csaló orvos.

Budapest, október 25. (A „Torontál” ered. távirata.) Párisi jelentés szerint az ottani rendőrség letartóztatta Marcus Hugó dr. orvost, aki Moreno Sámuel néven sok csalást követett el egy trouvillei és több svájci szálló kárára. Marcus a Pasteur-intézetnél volt alkalmazva és mint bakteorologusnak nagy híre volt.

Határidő-üzel.

Budapest, okt. 25. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén a zab ára 33 fillérrel emelkedett. A többi gabonanevekben az árak szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre) 10.02 — —
Buza (áprilisra 1905.) 10.33 — —
Tengeri (májusra 1905.) 7.36 — —
Zab (októberre) 7.21 — —

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, kedd, október hó 25-én:

A B O R.

Énekes falusi történet 3 felv. Irtá: Gárdonyi Géza.

Személyek:

Baracs Imre	—	—	—	—	Szathmáry Lajos
Julia	—	—	—	—	H. Lévai Berta
Baracs Matyi	—	—	—	—	Gózon Gyula
Szunyogné	—	—	—	—	Szathmáryné
Rózi	—	—	—	—	Barna Jolán
Észter	—	—	—	—	Kormos Ilona
Göze Gábor bíró	—	—	—	—	Hatvani Éde
Durbints sógor esküdt	—	—	—	—	Sik Rezső
Czeglédi, kovács	—	—	—	—	Borsódi Ferenc
Kisbíró	—	—	—	—	Ifj. Deréki János
Mihály bácsi	—	—	—	—	Deréki Antal
Kátsa cigány	—	—	—	—	Kotsis Loránt
Szolgáló	—	—	—	—	Gaal Rózsi
Göréné	—	—	—	—	Molnár Vilma

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, szerdán, október hó 26-án:

BARNA JOLÁN és SIK REZSŐ jutalomjátékául:

A kis pájtás.

Kitűnő francia vigjáték.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.

Pancsováról: délután 5 óra 55 p.

Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról este

7 óra 15 p.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel

6 óra 28 p.

Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.

este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 6 óra 20 p.

Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.

Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra

reggel 3 óra 33 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 53 p.

délután 5 óra 10 p.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt

11 óra 38 p.

2780. szám. 1904.

783—1.1

Hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy f. évi október hó 1-én Oppova községi erdőben egy 15—16 éves fekete, bfj. hasán fehér, szárcsa orru, ppa ló, mint gazdatlan jószág bitangságba vétetett.

Felhivatik azon egyén, ki tulajdonát véli abba felismerni, hogy tulajdonjogát folyó évi november hó 8-áig d. e. 8 óráig alólírott előjárásnál igazolja, mert ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos, a kitűzött határidő alatt nem jelentkezett, az állat mint gazdatlan jószág folyó évi november hó 8-án d. e. 10 órakor nyilvános árverésen el fog adatni.

Kelt Oppován, 1904. évi október hó 17-én.

Markovics,
jegyző.

Nikolity,
bíró.

O-Bessenő község előjárótól.

2437. szám. 1904.

779—2.2

Hirdetmény.

Ó-Bessenő község tulajdonát képező nagykorcsma a község képviselő-testületének f. év és hó 21-én 53. szám alatt hozott határozata kifolyásából folyó évi november hó 6-án d. e. 9 órakor a község házában megtartandó nyilvános árverésen 3 egymásután következő évre bérbe fog adatni, a melyre a vállalkozók meghívotnak.

A községnek italmérsi engedélye van, közelebbi feltételek a jegyzői irodában megtudhatók.

Ó-Bessenő, 1904. évi október hó 21-én.

Lászlóffy János s. k. Gergulov Mihály s. k.

Rámpás

kapható (731—x.14)

Dr. Brájjer Lajosnál.

Jogtudor ügyvédjelölt

vidéki és fővárosi gyakorlattal. :-

Beszél több nyelvet. :- Torontál-
megyében ügyvédi irodában alkal-

mazást keres. :- Cim: dr. Sibirik,

:- :- Salomvár, Zalamegye. :- :-

784-31

7618. tkv. sz. 1904.

789-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar kir. államkincstár végrehajthatónak Zuban Misa, Zuban Milankó, Zuban Száva, Zuban Deszpot és Zuban Triva melencei lakosok végrehajtást szenvedő elleni 1735 korona 97 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében, nemkülönb a nagyszebeni földhitelintézetnek 2400 frt, a néptakarékpénztár Törökbecsén 200 frt, Jankov Vászának 69 frt 49 kr., Hirtenstein Mórnak 5 frt 88 kr., Blau Arnoldnak 100 korona és járulékaiból álló követelése behajtása végett is a területén fekvő következő ingatlanok, u. m.: a melencei 1613. sz. tkvben A. I. 5-8 sorsz. 3256/a/2/b., 4384/b/2., 6586/a/1., 7235/a/1. hrsz. 1 hold 1200 négyszögöl szántó 686 korona kikiáltási árban 1904. évi december hó 3. napjának délutáni 1/2 órájkor Melence községében árverés alá fognak bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Venni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminiszteri

rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt szolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap alatt, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számítandó 5%-os kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal mint letéti pénztáránál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni s a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint tkvi irattárban s Melence községében megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1904. évi szeptember hó 26-án.

Kopasz,
kir. járásbíró.

5155. szám 1904.

778-2.2

Pályázat.

Torontálvármegye bánlakai járásának istvánvölgyi körjegyzőségében megüresedett évi 800 korona fizetéssel Istvánvölgy székhelyi rendszerezett körsegédjegyzői állásra, mely egyúttal a helyettes anyakönyvvezetői állással is egybe van kötve, pályázatot hirdetnek.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt minősítésüket igazoló okmányokkal, születési anyakönyvi kivonattal és eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket hozzám folyó évi november 16-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező pályázatokat nem fogom figyelembe venni.

A választás határidejét külön rendelkezéssel fogom megállapítani.

Bánlak, 1904. október 22-én.

Dr. Kropf,
h. főszolgabíró.

Elsőrendű

tüzifa.

Valódi porosz Kitünő minőségű

szalon kőszén pirszén (coacs)
a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányákból.

— Legjobb faszén. —

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
— Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz. —

785-50.1

Feltűnést keltő olcsó árak!

A bekövetkezendő téli idényre alább felsorolt árucikkeket ajánlunk:

Női cugos cipő frt 2.50	Női füzös cipő frt 2.75	Női gombos cipő frt 3.—	Női füzös cipő frt 3.75 Box Calf
Férfi cugos cipő frt 2.50	Férfi füzös cipő frt 3.—	Férfi füzös cipő legjobb boxbőr frt 4.25	NŐI NEMEZ GOMBOS CIPŐ frt 2. bőborítással
NŐI FÜZÖS CIPŐ erős bőrből me-leg béléssel frt 3.—	NEMEZ FÉLCIPŐ sarkkal frt 1.—	FÉRFI NEMEZ félcipő sarkkal frt 1.20	FÉRFI CUGOS CIPŐ posztóból erős bőrborítással kettős talppal frt 4.25
FÜZÖS CIPŐ leányok részére frt 1.80	GOMBOS CIPŐ leányok részére frt 2.—	FÜZÖS és GOMBOS CIPŐ gyermekek részére 90 kr. és feljebb	SZINES MICADO férfiak, nők és gyermekek részére 60 krtól frt 1.—

„TURUL” cipőgyár részvénytársaság

ezelőtt Mödlingi cipőárak.

Főraktár NAGYBECSKEREK.

278-14.1 (50-22)

